



**Huoltovarmuusorganisaatio**

# Ajankohtainen turvallisuus- ja varautumistilanne

Juha Tuominen

[Juha.Tuominen@elinvoimakeskus.fi](mailto:Juha.Tuominen@elinvoimakeskus.fi)

Johtava asiantuntija/ ELVAR-sihtööri

Lounais-Suomen elinkeinoelämän varautumistoimikunta



# Ennakointi/ skenaariot ja geopolitiikka



[Laadittu vuonna 2017  
www.loppuraportti\\_skenaariot\\_2030.pdf](http://www.loppuraportti_skenaariot_2030.pdf)

## 1. GLOBAALI KESKINÄISRIIPPUVUUS



## 2. ASEELLINEN VALTAPOLITIikka



## 3. BLOKKIUTUMINEN JA HYBRIDIVAIKUTTAMINEN



## 4. TEKNOLOGINEN MAAILMANJÄRJESTYS

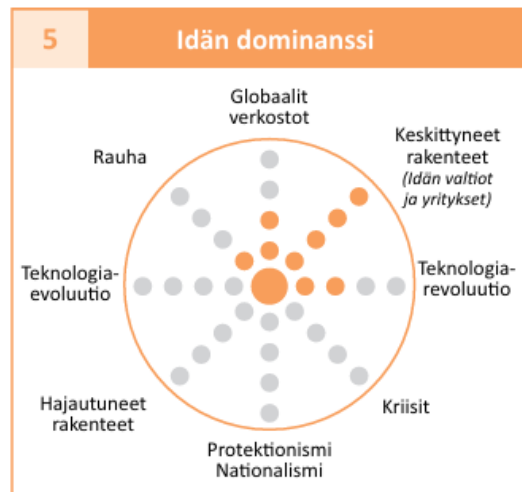
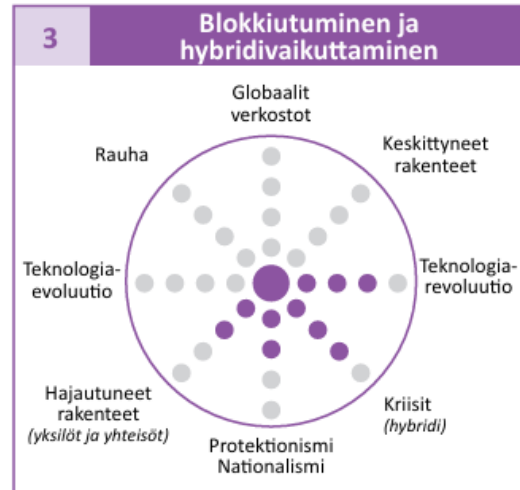


## 5. IDÄN DOMINANSSI



*Joskus on hyvä palata ajassa ja arvioida tehtyjä skenaarioita ja toteumaa...*

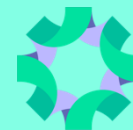
# SKENAARIOIDEN KITEYTYKSET



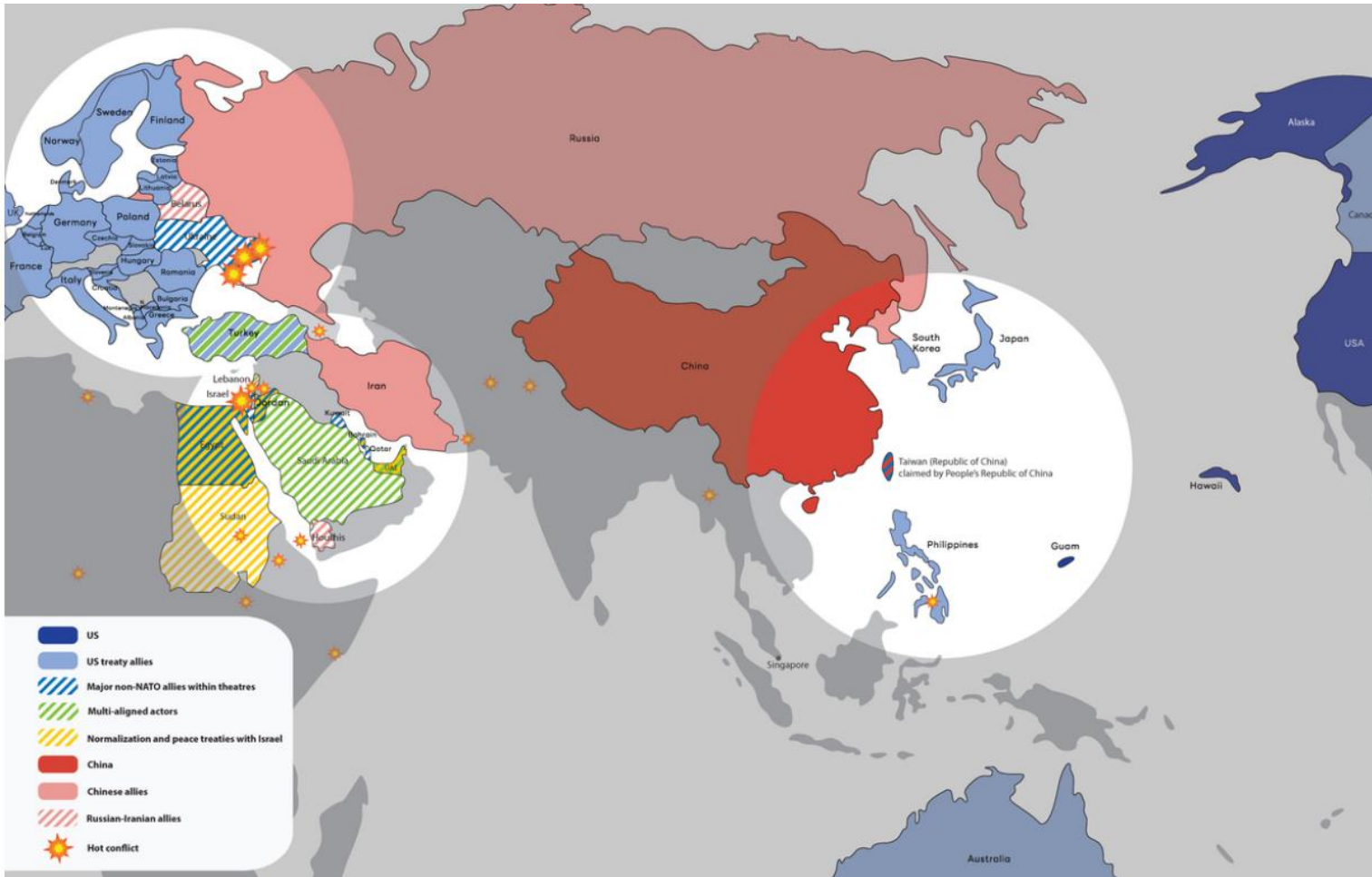
## 2. ASEELLINEN VALTAPOLITIikka



- Vaikeutuneet ilmasto-olosuhteet luovat kuivuutta ja ennennäkemättömiä kansojenvaelluksia.
- Protektionistinen ja nationalistinen ajattelu lisääntyy.
- Kulttuuriset yhteenlörmäykset toimivat alustana laajalle järjestäytyneelle terrorismille.
- Lähi-idän, Pohjois-Korean Itä-Ukrainan konfliktit kärjistyvät ja kietoutuvat toisiinsa.
- Maailma ajautuu konfliktituneeseen valtapolitiikan aikaan.
- Sotilasliittoumat laajentuvat ja voimistuvat. Suomi liittyy Natoon.
- EU jää puolustusliittoumien ja valtioiden intressien jalkoihin.
- Avaruusvarustelu, Itämeren alue, arktinen alue ja keskeiset logistiset reitit toimivat valtapolitiikan areenoina.

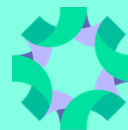


# Geopoliittinen tilanne 2026 (Q1)



*"The essential problem with prevailing geopolitical theories is they view geopolitics almost entirely as a game of winning and losing among the major powers..."*

Map: Navigating the Geopolitics of a Three-Theatre World



# Geopolitiikkaa vai egopolitiikkaa?



📷 Leaders who have performed badly. Top Row: Donald Trump, Jair Bolsonaro, Benjamin Netanyahu and Narendra Modi. Bottom Row: Recep Tayyip Erdoğan, Rodrigo Duterte, Xi Jinping, Vladimir Putin, Viktor Orbán. Composite: EPA, Getty, Reuters, AP



Huoltovarmuuskeskus  
Försörjningsberedskapscentralen  
National Emergency Supply Agency

Visio

# Iskunkestävä Suomi

Keskeiset ilmiöt toimintaympäristössä

Muutokset turvallisuus-  
ympäristössä

Ilmastonmuutos

Vaativuudet kriittiselle  
infrastruktuurille

Muutokset sääntely-  
ympäristössä

Huoltovarmuuden  
taloudelliset edellytykset

## Missio

Rakennamme yhdessä kriisinkestävää yhteiskuntaa, jotta myös kriisitilanteissa yhteiskunta toimii ja elämä jatkuu mahdollisimman häiriöttä

## Strategiakauden painopistealueet



Energiahuolto



Kuljetukset  
ja toimitusketjut



Digitaalinen turvallisuus  
ja tiedon huoltovarmuus



Elintarvike-  
ja vesihuolto

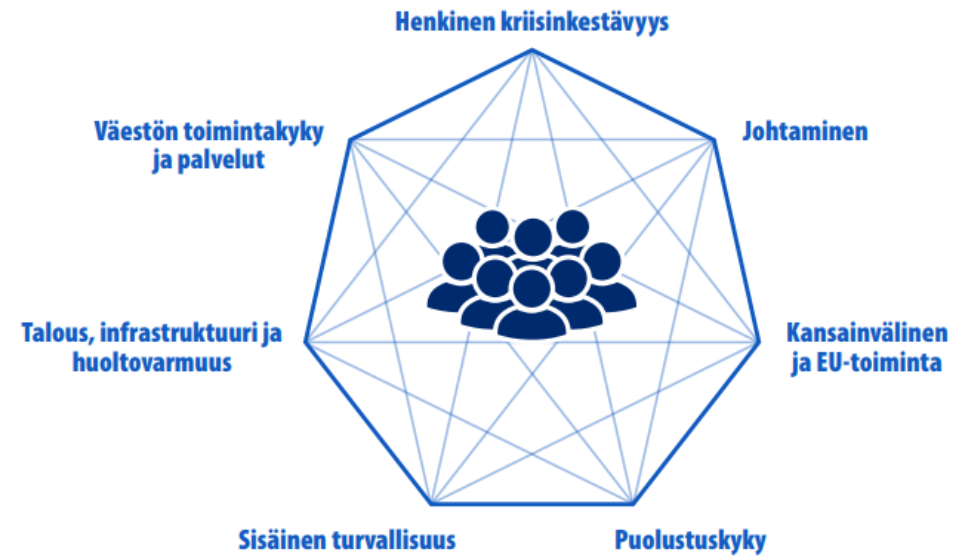


Tuotantotaloudelliset järjestelyt  
vakavan kriisin varalle

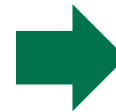
# Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

- kriittiset palvelut
- infrastruktuuri

## Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot



**Kriittiset toimijat** vastaavat palveluiden tuottamisesta ja operoivat kriittistä infrastruktuuria



### Keskeiset palvelut

= Palvelut, jotka ovat olennaisia yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi.

### Kriittinen infrastruktuuri

= hyödyke, tila, laitteisto, verkko, järjestelmä tai näiden osa, joka on välttämätön keskeisen palvelun





# Huoltovarmuudessa varaudutaan nyt kolmeen uhkakuvaan

## Sotilaallinen uhka

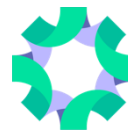


## Laaja-alainen vaikuttaminen



## Globaalin talouden vakava häiriötilanne





# Toimintaympäristön uhkakuvat vaikuttavat toisiinsa



**Puolustusvoimain komentaja: Sotilaallisen konfliktin leviämistä ei voi sulkea pois**  
 Puolustusvoimain komentaja, kenraali Janne Jaakkola puhui valtakunnallisen maanpuolustuskurssin avajaisissa maanantaina.



**Puolustusselonteko: Venäjä on uhka pitkään tulevaisuudessa**



**Karu arvio Suomen Kiina-riippuvuudesta: Irtikytketyminen liki mahdotonta**

Tasavallan presidentti matkasi tällä viikolla Kiinaan ja mukana on myös elinkeinoelämän edustajia. Samaan aikaan kritiikki kasvaa, onko Suomi jo liiankin riippuvainen Kiinasta?

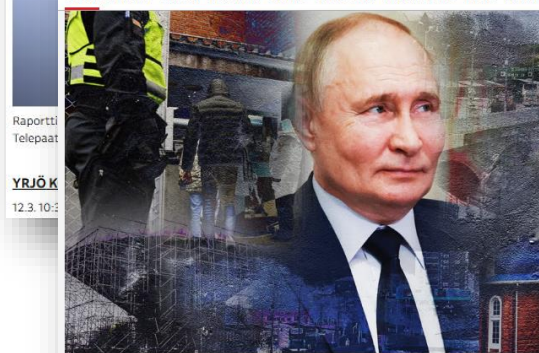
JAA TALLENNA

**Laaja selvitys: Venäjä tehnyt kymmeniä kyberhyökkäyksiä Eurooppaan**

Tavoitteena on EU:n ja Naton hajottaminen, sekä sekaannuksen aiheuttaminen maiden sisään.



**UUTISET**  
 Kotimaa Poliittika Ulkomaat Pääkirjoitus Tampere Turku Oulu Helsinki Espoo Vantaa Työelämä



KUVA: REUTERS, ZUMA / MVPHOTOS, SANOMAN ARKISTO, LEHTIKUVA, KUVAKÄSITTELY IS

Raportti Telepaat YRJÖK 12.3.10:1

**Laaja-alainen vaikuttaminen**

**Globaalin talouden vakavat häiriöt**

**Kiina ja Venäjä aloittivat yhteiset sotaharjoitukset Japaninmerellä**

JANI PARKKARI

3.8.10:00

Huoltovarmuuskeskus



**Kriisi Taiwanissa uhkasi koko maailmantaloutta**

KONSTANTINEN © JULKAISTU 10.03.2024 14:16 → PÄIVITETTY 10.03.2024 16:07 KIINA TAIWAN

Taloudelle tärkeistä mikroiruista 92 prosenttia tuotetaan Taiwanissa.



# Huoltovarmuusorganisaatio – Vaikuttavuutta kaikilla tasoilla

## HUOLTOVARMUUDEN TASO

## AVAINKYSYMYKSIÄ JA ESIMERKKEJÄ HUOLTOVARMUUTTA VAHVISTAVASTA TOIMINNASTA



### Kansainvälinen

#### Miten turvataan Suomen huoltovarmuus osaa kansainvälistä verkostoa?

Kansainvälisten yhteisöjen kautta sopiminen ja varmistaminen: globaalit materiaalivirrat, osaamisen liikkuvuus, muut huoltovarmuuden kannalta välttämättömät kokonaisuudet (esim. yhteisvarastointi, pullonkaulojen hallinnointi, tietoliikenteen varmistaminen), kansainvälinen harjoittelu, RescEU



### Kansallinen

#### Miten Suomessa turvataan huoltovarmuuskriittisten toimialojen häiriönsietoisuutta?

Lainsäädäntövalmisteluun osallistuminen, kriittisen infrastruktuurin turvaaminen, poolitoiminnassa mukana olevien yritysten jatkuvuudenhallinnan kehittäminen, pitkäkestoiset kehittämissuunnitelmat, varmuus-, velvoite-, ja turvavarastointi, tuotantovaraukset, valtakunnallinen harjoittelu (Tieto26)



### Alueellinen

#### Miten organisaatiot yhdessä turvaavat alueellaan elintärkeiden toimintojen jatkuvuutta erilaisissa häiriötilanteissa?

Yhteinen riskiarviointi, alueellinen harjoittelu, keskinäisriippuvuuksien tunnistaminen, yhteisten haavoittuvuuksien hallinta – ELVAR / EHOALUE / rakennuspoolin aluetoimikunnat



### Organisaatio / yksilö/kotitalous

#### Miten toimija itse turvaa oman toimintansa jatkuvuutta erilaisissa häiriötilanteissa?

Oman liiketoiminnan jatkuvuuden turvaaminen mm. jatkuvuudenhallinnan sekä riskinhallinnan työkaluin, toimijakohtainen harjoittelu, sopimuksellinen varautuminen, kansalaisvarautuminen (72h)



# Huoltovarmuuden varautumismallit



## Vapaaehtoisuuteen perustuva varautuminen

- Huoltovarmuusorganisaatio ja verkostot
- Sektori-, pooli- ja toimikuntatoiminta + muut
- Huoltovarmuuskriittisyyden prosessi

Huoltovarmuusorganisaatio (HVO) toteuttaa vapaaehtoista varautumista ja huoltovarmuutta luottamusverkoston avulla

## Sopimukseen perustuva varautuminen

- Huoltovarmuuskeskuksen sopimuksellinen yhteistyö
- Kumppanuusmalli
- Poolisopimukset, varmuusvarastointi, varautumisen toimenpiteet yms.



Huoltovarmuuskeskus vastaa sopimuksellisesti varautumisesta ja huoltovarmuudesta sopimuskumppaneiden kanssa

## Lainsäädäntöön perustuva varautuminen

- Lainsäädäntö ohjaa varautumista ja huoltovarmuutta
- Laki huoltovarmuuden turvaamisesta, valmiuslaki, VnP,
- CER, NIS2, DORA ja toimialakohtainen lainsäädäntö

Vastuuviranomaiset vastaavat toimialakohtaisesta huoltovarmuudesta

Huoltovarmuuskeskus koordinoi huoltovarmuutta



# Kehittämishohjelmat kohdistuvat strategian painopisteisiin



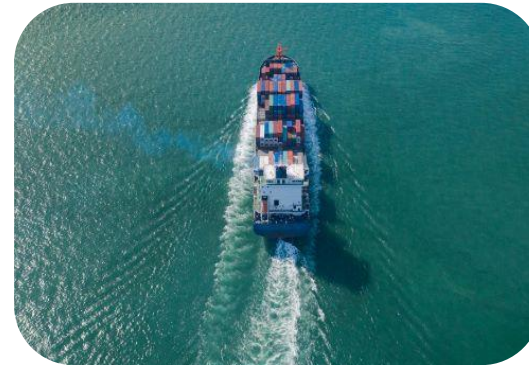
## Energia 2030

Energiamurros ja turvallisuus murros



## Digitaalinen turvallisuus 2030

Digitaalisen yhteiskunnan turvaaminen



## Logistiikka 2030

Logistiikkaketjun kuljetusten turvaaminen



## Ruoka&vesi 2030

Ruoka- ja vesihuoltoketjun varautuminen



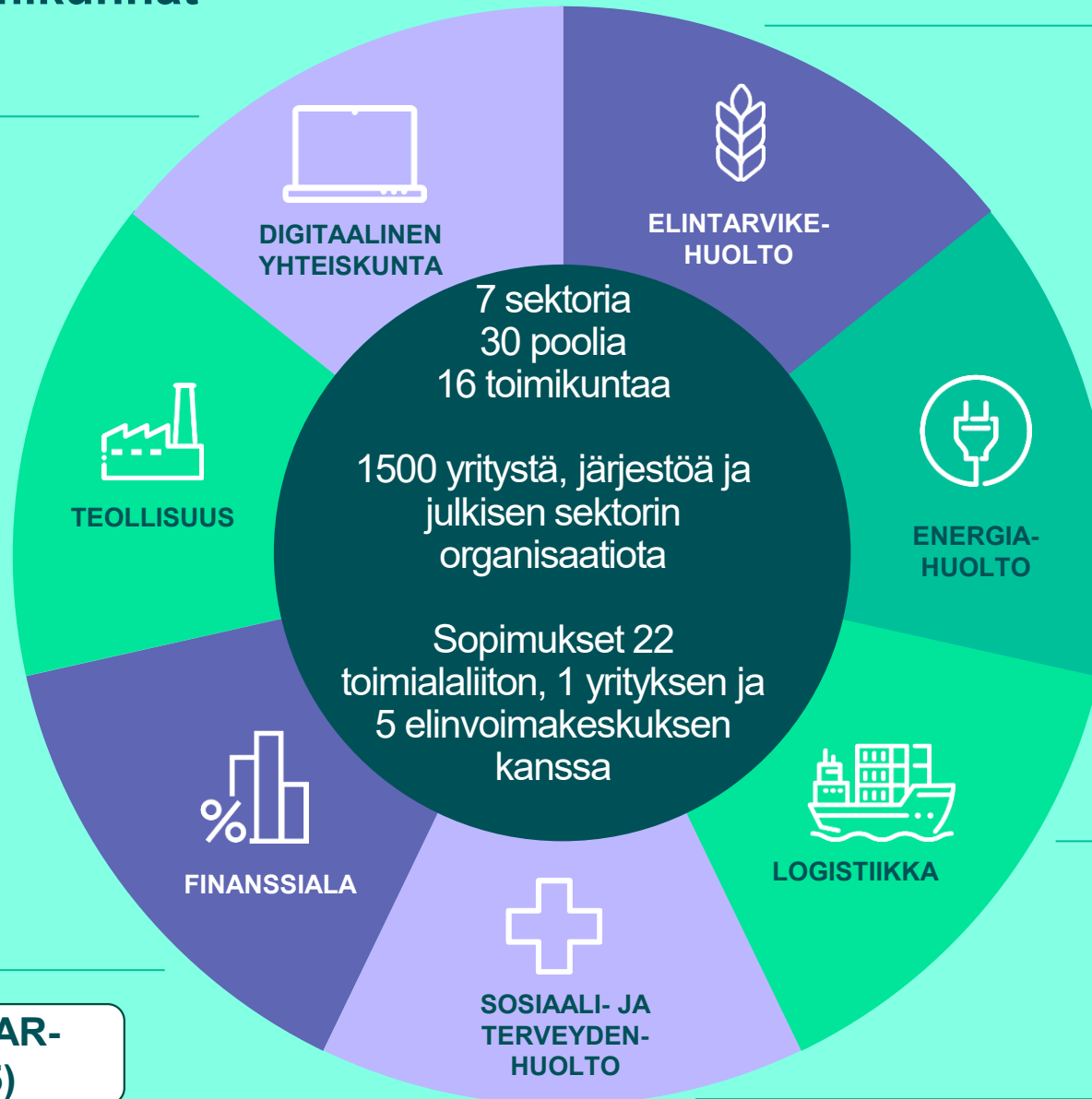
# Sektorit, poolit ja toimikunnat (tammikuu 2026)

- Digitaalinen infrastruktuuri
- Ohjelmisto
- Kyberturvallisuus
- Tietoliikenne
- Media (tiedonvälitys)

- Teknologia
- Metsä
- Puolustus (MIL)
- Muovi ja kumi
- Kemia
- Rakennus + aluetoimikunnat (5)
- Yksityinen turva-ala (tulossa)

- Rahoitus
- Vakuutus
- Taloushallinto

## ALUEELLISET ELVAR- TOIMIKUNNAT (5)



- Alkutuotanto
- Elintarviketeollisuus
- Kauppa ja jakelu
- Ruokapalvelu
- *Kotitalouksien varautuminen*

- Kaasu
- Polttoaine
- Lämpö
- Sähkö
- *EHO-alue-toimikunnat (5)*

- Ilmakuljetukset
- Maakuljetukset
- Vesikuljetukset
- Satamat

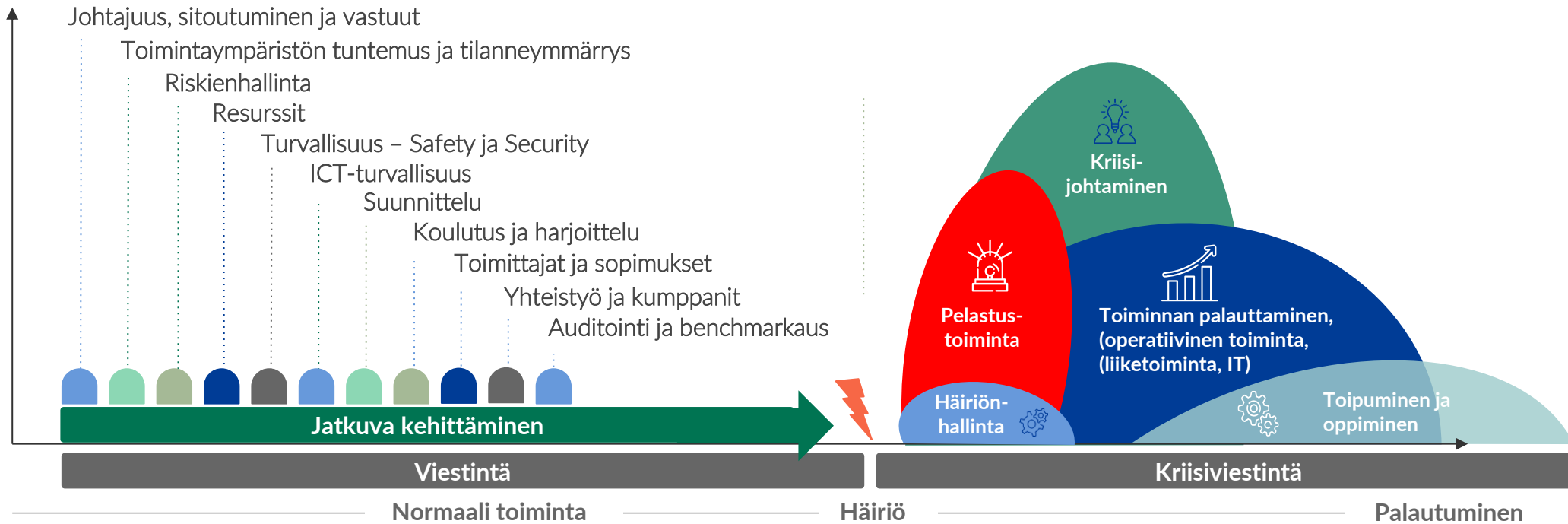
- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Vesihuolto
- Jätehuolto



# “Jatkuvuudenhallinnan” kokonaisuus

## Proaktiiviset toimenpiteet - VARAUTUMINEN

## Reaktiiviset toimenpiteet – VALMIUS = VASTE



**Valmiussuunnitelma voi sisältää kaiken tai keskittyä vain vakavimpiin häiriöihin/kriiseihin**

Yksilön varautuminen

# Huoltovarmuus ja varautuminen tehdään yhdessä

Yksilön omatoimista varautumista tuetaan osana HVO-toimintaa ja yhteensovitetään järjestöjen ja viranomaisten varautumissuosituksia

Selviäisitkö sinä 72 tuntia?

Lisätietoja:

[www.72tuntia.fi](http://www.72tuntia.fi)

[Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen - Suomi.fi](http://Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen - Suomi.fi)



Häiriötilanteiden mahdollisia vaikutuksia arkeen:

- ruoan valmistaminen hankaloituu
- jääkaappi ja pakastin sulavat
- WC ei vedä
- hanasta ei tule vettä tai se on saastunutta
- verkkoyhteydet eivät toimi
- valot eivät toimi
- lämmitys ei toimi
- julkinen liikenne on pysähdyksissä
- kaupat voivat joutua sulkemaan ovensa tai niistä voi loppua tavara
- autoa ei pysty tankkaamaan/ lataamaan
- lääkkeitä on hankalaa saada tai ne loppuvat apteekeista
- maksukortit eivät toimi





## Huoltovarmuusorganisaatio

Fiksua huoltovarmuutta yhdessä.

Varmuuden vuoksi.

[Fyysisen suojauksen opas](#)

[huoltovarmuuskeskus.fi](https://huoltovarmuuskeskus.fi)

[varmuudenvuoksi.fi](https://varmuudenvuoksi.fi)